

Harcırah Kanunu

(Resmî Gazete ile ilâmı : 18 . II . 1954 - Sayı : 8637)

No.
6245

Kabul tarihi
10 . II . 1954

KISIM : I

Umumi hükümler

Kanunun şümülü

MADDE 1. — a) Umumi muvazeneye dâhil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı ile Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukardaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tâbidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları

MADDE 2. — Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vâkı bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tâbi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler

MADDE 3. — Bu kanunda geçen :

a) Kurum tâbiri : Birinci maddenin(a), (b) ve (c) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

b) Memur tâbiri : Barem kanunları hükümlerine tâbi olan aylıklı ve ücretli kimseleri;

c) Hizmetli tâbiri : Barem Kanunu hükümlerine tâbi olmıyan daimî veya muvakkat müstahdemlerle kurumlarda yalnız ödenek veya gündelik mukabili çalışan kimseleri;

d) Aile efradı tâbiri : Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren hâdise sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile, yardım etmemesi halinde zarurete düşecek olan usul ve furu ve erkek ve kız kardeşlerini;

e) Bagaj tâbiri : Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup resmî vazife için istimal olunabilecek eşya ile yolunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan zatî eşyasından mütat surette taşınması mümkün olanları;

İfade eder.

Harcıraha müstahak kimseler ve istisnaları

MADDE 4. — Bu kanunda zikredilen ahvalde ancak :

1. Birinci maddenin (a), (b) ve (c) fıkralarında yazılı kurumlardan aylık,

ücret, ödenek ve yevmiye alan memur ve hizmetlilerle aileleri efradı ve aynı kurumlarda fahriyen çalışanlara;

2. Uhdelerinde her hangi resmî bir vazife bulunmamakla beraber kurumlarca muvakkat bir vazife ile tadviz olunanlara;

3. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara ve bunların ailesi efradına;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve aileleri efradına;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında ailesi efradına, çocukları terfik olunacak memur ve hizmetlilere;

6. Mahkûm veya mevkufların sevkine memur edilen jandarmalara;

7. Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılanlara tekrar hizmete alınmaları dolayısıyla kesilmiş olan emekli aylıkları iadeten tahsis olunanlara ve bunların ailesi efradına;

8. Millî ve Resmî spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarına ve bunların memlekette bırakacakları aile efradına;

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askerî şahısların aileleri efradına;

Harcırah verilir.

Ancak :

Becayış olunanlarla bu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça hizmetlilerden hademe, odacı, bekçi, kolcu, evrak dağıtıcı, işçi gibi mahallen temir ve tadvizleri mümkün ve mûtat olan kimselere yeni veya açıktan vekâleten tâyin veya nakil veyahut da vazifeye son verilme ve emeklilik hallerinin icabettirdiği seyahatler dolayısıyla ve vefatlarında aileleri efradına;

Harcırah verilmez.

Harcırahın unsurları

MADDE 5. — Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol

MADDE 6. — Harcırah, bu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça, gidip gelmeye en müsait ve takibi mûtat olan yolun daha az masrafı icabettireni üzerinden verilir.

Bu yol, seyahatte geçen müddete göre memur veya hizmetlinin ve ailesi için ödenmesi lâzımgelen yevmiye ile nakil vasıtası ücretleri yekûnu nazarı itibara alınmak suretiyle memur veya hizmetlinin mensup olduğu dairece tesbit olunur.

Ancak iki mahal arasında hem muayyen tarifeli ve hem de gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtası işlemekte ise harcırah muayyen tarifeli nakil vasıtasına göre tahakkuk ettirilir.

Birinci fıkraya göre takibedilmesi lâzımgelen yoldan başka bir yol takibi veya muayyen tarifeli nakil vasıtalarından başka bir vasıta ile seyahat edilmesinin işin icabına göre zaruri bulunması halinde, mûtat yol veya muayyen tarifeli nakil vasıtasından başka yol ve vasıtaya ait masrafların kabulü merkezde âmiri ita veya bu durumda olan âmirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kuru-

mun âmiri itası mevkiinde olan kimsenin veya mahallin en büyük askerî ve mülki âmirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar

MADDE 7. — Harcıraha istihkakta, işgal edilen kadroya ait tutarlar esastır. Ancak kadro aylığı karşılık gösterilmek suretiyle yapılan tâyinlerde müktesep hak olarak alınan aylık veya ücret tutarları nazarı itibara alınır.

Hizmetlilerin harcırahi, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerinin, yevmiye ile çalışanların harcırahi da gündeliklerinin 30 mislinin tekabül ettiği en yakın aylık veya ücret tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki, ücretli ve gündelikli olan hizmetlilerin harcırahları, hiçbir suretle 4 ncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfian tâyin edilenlerin harcırahi, yeni vazifelerine yapılan tâyin şekline göre terfi ettikleri derece üzerinden birinci fıkradaki esaslar dairesinde ödenir.

Vekâleten veya muvakkat kaza yetkisi ile başka bir mahalle gönderilenlere, asli vazifelerine ve gönderildikleri vazifenin kadro aylığına göre bu madde hükümlerine tevfikan verilmesi lâzımgelen harcırahıtan fazla olanı ödenir.

Uhdelerinde resmî bir vazife bulunmayanların harcırahi

MADDE 8. — Uhdelerinde bu kanuna göre harcırah verilmesini icabettirecek bir vazife bulunmayanlardan; bu kanuna tâbi kurumlarda muvakkat bir vazife ile tanzif edilen kimselere verilecek yol masrafı ve yevmiye, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahallî şartlar nazarı itibara alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan her hangi birine verilen yol masrafı ve yevmiyeye kıyasen, ilgili dairece takdir olunur. Ancak ilgili Vekâletin teklifi ve Maliye Vekâletinin muvafık mütalâası üzerine bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek dereceli memurların müstahak bulunduğu yol masrafı ve yevmiye verilebilir.

Mukavele ile istihdam edilip de mukavelede kendilerine verilecek harcırah hakkında hususi hükümler bulunan kimseler hakkında madde hükmü tatbik olunmaz.

Daimî vazife harcırahının mebdei

MADDE 9. — Daimî vazife harcırahi :

a) İlk defa bir memuriyete tâyin olunanlara tâyinleri sırasında mütemekkin oldukları mahalden;

b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tâyinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekâleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM : II

Seyahat ve vazifenin mahiyetine göre verilecek harcırah

Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller

MADDE 10. — Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir :

1. Yurt içinde veya dışındaki daimî bir vazifeye yeniden veya naklen tâyin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan ve yahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimî vazifeye tâyin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;

2. Emekliliğini istiyen veya emekliye sevkolunan memur ve hizmetlilerden (4 nci maddenin son fıkrasında yazılı hizmetliler dâhil) emekli aylıkları ilk defa bağlananların bu aylıklarını Türkiye dâhilinde, tediye ettirecekleri mahalle kadar ve emekli aylığı almaya kesbi istihkak etmemiş olan memur ve hizmetliler için de, keza Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

3. Emekli iken Devlet hizmetine alındıktan sonra cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilen memur ve hizmetlilerden emekli aylıkları iadeten tahsis edilenlere bu aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri mahalle kadar;

4. Cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilerle terhis olunan yedek subay ve yedek askerî memurlara Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;

6. Asilin vüruduna kadar muvakkateu gönderilmiş olmayıp da vekâlet namı altında asaleten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller

MADDE 11. — Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle emekliye ayrıldıktan veya açığa çıktıktan sonra işlerinden ayrılış tarihinden itibaren altı ay içinde vefat edenlerden 10 ncu maddenin 2 nci bendi mucibince harcırah almamış olanların, bu kanuna göre harcıraha müstehak aile efradından her birine eski memuriyet veya ikamet mahallinden, Türkiye dâhilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları ve böyle bir aylığa istihkakı olmıyanların ikamet edecekleri mahalle kadar yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilir. 44 ve 45 nci maddelerin tatbiki suretiyle hesaplanacak olan bu yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı, aile efradından olup bu ailenin idaresini deruhde eden kimseye verilir.

Aile inkısam ettiği takdirde yukarıki esaslara göre hesaplanan yevmiye ve yer değiştirme masrafı yekûnu, aile efradı adedine taksim edilerek elde olunacak mebalîğ, yol masrafı ile birlikte, harcırah olarak ilgililere verilir.

Aile efradının hepsi küçüklerden ibaret ise bunlar gidecekleri mahalle kurumlarınca sevkolunur ve yukarıki esaslara göre hesaplanacak harcırahlar küçüklerin seyahati için zaruri bulunan masrafları tediye etmek üzere sevke memur kimseye emaneten tevdi olunur.

4 ncu maddenin son fıkrası şümulüne giren hizmetlilerden vefat edenlerin

dul ve yetim maaşı bağlanan aile efradına da bu madde esasları dâhilinde harcırah verilir.

Daimî veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı

MADDE 12. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilâve olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tesviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13. — Daimî memuriyetle bir mahalle tâyin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli ailesini birlikte götürmüş bulunuyorsa, harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 11 ve 45 nci maddeler esaslarına göre harcırah verilir.

Muvakkat vazife harcırahı (yol masrafı ve yevmiye)

MADDE 14. — Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (cins ve adedi beyanname gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur.

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;

2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tâbi kurumlarca açılan bir dâva sebebiyle sanık veya dâvalı olarak (işten el çektilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hâsıl olanlara;

3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere;

4. Fiilen oturduğu mahalden gayri bir yere açıktan vekâleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);

5. Muvakkat kaza salâhiyeti ile gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için)

Askerî birliklerle harekâтта harcırah

MADDE 15. — Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birliklere mensup subay ve askerî memurlarla astsubaylara ve sivil memur ve hizmetlilere yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak bu hareket, kıtanın daimî yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Subay, askerî memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen

bır yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş, dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevke memur edilen subay ve askerî memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak bölgelere geliş, gidişte aile harcırahı

MADDE 16. — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya yasak olan veya olmıyan bir bölgeden bu nevi bir bölgeye tâyin veya naklolunacak askerî şahısların aile efradı için 45 nci maddenin son fıkrası ile 46 ncı maddenin 2 nci fıkrası hükümleri de nazarı itibara alınmak suretiyle;

a) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile efradına ikamet edecekleri yere kadar;

b) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmıyan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, bunların (a) fıktasındaki ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

c) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

d) Aile ile birlikte oturulması yasak olmıyan bir yerden yasak olan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

e) Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile efradının, yasağın ref'i üzerine tekrar yerlerine avdetleri halinde, bunlara (a) fıkrasına göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarının harcırahı

MADDE 17. — Milletlerarası anlaşmalar gereğince askerî birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarına verilecek harcırahın miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yabancı memleketlere gönderilecek bu birliklere mensup subay, askerî ve sivil memur ve hizmetlilerle astsubayların bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstahak aileleri efradını Türkiye sınırları dâhilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45 nci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Yabancı memleketlere gönderilen birliklere mensup subay, askerî ve sivil memurlarla hizmetliler ve astsubayların hava değişimi maksadıyla ana vatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının fennen icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu kanuna göre yol masrafı ve yevmiye verilir. Aynı maksatla ana vatana gelen ve dönen erlere ödenecek yol masrafları ile yevmiyeler İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yukarıki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları fennen zaruri olan ordu mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstahak aile efradına azimet ve avdetleri için yalnız yol masrafı verilir.

Ehliyet tesbiti, imtihan, hava değiştirme ve tedavi için başka yere gönderilenler

MADDE 18. — Memurlardan:

- a) Meslekî kifayetleri veya vazifelerine ait sıhhi ehliyetleri tesbit edilmek üzere;
- b) Kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için;
- c) Hava değiştirme veya kanunları gereğince sağlık müesseselerinde yatarak veya ayakta tedavi maksadiyle;

Başka mahalle gönderilenlere gidiş ve gelişleri için yol masrafı ve meslekî kifayet, sıhhi ehliyet tesbiti ve imtihan ve ayakta tedavi için gönderilenlere ayrıca yevmiye verilmele beraber ayakta tedavi görenlere ikamet ettikleri yer ile tedavi müessesesi arasındaki mûtat nakil vasıtası ücretleri de ayrıca ödenir. Ancak (a) ve (b) bentlerinde sayılan hallerde (yolda geçen müddetler hariç) bir haftadan fazla yevmiye verilemez.

Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye

MADDE 19. — Muvakkat vazife mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmez.

Hastalara refakat halinde harcırak

MADDE 20. — Hastalıkları icabı 18 nci maddenin (c) bendinde yazılı yerlere bir kimse refakatinde gitmesi lüzumu resmî tabip raporiyle tevsik edilenlere refakat edecek aile efradından birisine yalnız gidiş ve dönüş için ve aile efradından refakat edecek bir kimse bulunmadığı takdirde kurumlarınca terfik olunacak memur veya hizmetliye de bu işin devamı müddetince yevmiye ve yol masrafı verilir.

Yatacak yeri bulunmıyan mahallerde muvakkat vazife

MADDE 21. — Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmıyan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yakın köy, kasaba veya şehire kadar gidiş ve geliş mûtat nakil vasıtası ücreti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırakı

MADDE 22. — Harb zaruretleri dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden (4 nci maddenin son fıkrası şümulüne giren hizmetliler dâhil) kurumlarınca gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın vilâyet veya kaza merkezine iltica edenlere o mahallere kadar bu kanun hükümleri dairesinde yol masrafı ve yevmiye verilir. Ancak bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların vazife mahallerine avdetlerinde aynı suretle harcırak tesviye olunur.

Yurt içi ve dışı spor temalarında harcırak

MADDE 23. — Yurt içinde ve dışında tertip edilen millî ve resmî spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcü ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol

masrafları ile yevmiyeleri Maliye Vekâletinin mütalâası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı

MADDE 24. — 33 ncü maddenin (b) fıkrası şümulüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan bu vazifelere ilk defa tâyin edilenlere veya mıntakaları tebdil olunanlara yeni mıntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı

MADDE 25. — Memur veya hizmetli tarafından tâyin veya naklolunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için - yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilâhara bu mahalle celplerinde bir şey verilme-
mek şartıyla - bu yerlere kadar ve mütaakıp tâyin ve nakillerde de - memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydıyla - aile efradının bulunduğu yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

İzamından sarfınazar olunanların harcırahları

MADDE 26. — Daimî veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrüt ettikten sonra gönderilmelerinden sarfınazar edilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimî vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfınazar olunanlara - bu kanuna göre müstahak buldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla - harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilâve olunur.

Harcırahlara mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfınazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfınazar olunanlara, gönderilmelerinden sarfınazar olduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tâyin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilâve olunur.

KISIM : III

Harcırahın unsurları

Bölüm : I*Yol masrafı**Yurt içinde yol masrafı*

MADDE 27. — Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazife aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekkübeder.

Ancak Reısicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve Erkânı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmiyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tâyin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.

Şehir ve kasabaların belediye hudutları içinde yol masrafı

MADDE 28. — (48 nci madde şümulüne girenler hariç olmak üzere) şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde bir vasıta ile gidilmesi icabeden bir mahalle vazife ile gönderilenlerin yol masrafı; bu mahaller arasında mûtat olan vesaitte göre yapılacak hakiki masraf üzerinden verilir.

Müstacel ve zaruri ahvalde, daire âmîrinin tasvibi ile bu mahallere mûtat vesaitten gayri vasıtalarla gidilmesi halinde bu vasıta için yapılacak hakiki masraf, yol masrafı olarak ödenir.

Yurt dışında yol masrafı

MADDE 29. — Yurt dışında daimî ve muvakkat vazife seyahatlerinde ekspres ve yataklı vagon ücreti dâhil olmak üzere aylık ve ücret tutarları 475 lira ve daha fazla olanlara birinci mevki, 475 liradan aşağı olanlara da ikinci mevki tren, vapur ve uçak bilet parası ile otomobil, araba, kayık ve sair nakil vasıtaları ve hamal ücretleri için ihtiyar olunan hakiki masraflar yol masrafı olarak ödenir. Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 7 numaralı notundaki esaslar dış memleketlerde hususi otomobilleriyle seyahat edenler hakkında da uygulanır.

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatta bu vasıtaların Türkiye'deki aktarmasız hareket mebdinden ve memuriyet merkezi bu mebdelerle hudut arasında bulunanlar için vasıtanın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın tavakkuf mahallinden; muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahatte yol üstünde hududa en yakın vilâyet veya kaza merkezinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket mebdesine en yakın tavakkuf mahalline veya hududa en yakın kaza veya vilâyet merkezine kadar olan yolculuklar hakkında bu kanunun yurt içi seyahatlerine ait hükümleri tatbik olunur.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan vasıtalarda seyahat

MADDE 30. — Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dâhil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafı

MADDE 31. — Birinci maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı

MADDE 32. — Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

Bölüm : II
Yevmiyeler

Yurt içinde verilecek yevmiyelerin miktarı ve asgari hadleri

MADDE 33. — Bu kanun gereğince verilecek yurt içi yevmiyelerinin miktarı her sene bütçe kanunları ile tesbit olunur. Ancak bu yevmiyeler :

a) Büyük Millet Meclisi Reisi, Başbakan, vekiller ve mebuslar ile Erkân harbiyei Umumiye Reisi hariç olmak üzere memur ve hizmetliler için - 6 liradan aşağı düşmemek kaydıyla - aylık veya ücret tutarının % 3'ünden az ve % 6'sından çok;

b) Bu kanuna tâbi kurumlara mütaka merkezleri haricinde vazife ile gönderilecek alolümüne müfettiş ve müfettiş muavinleriyle Maliye Vekâleti hesap uzman ve uzman muavinleri ve vekâletler merkez teşkilâtına dâhil kontrolörler, bankalar veminli murakıpları, senelik hesap tetkiki maksadıyla taşraya gönderilecek Divan Muhasebat murakıp ve muavinleriyle Basvekâlet Umumi Murakabe Heyeti uzman ve uzman muavinleri için - 15 liradan aşağı olmamak kaydıyla - aylık veya ücret tutarlarının % 3, 5'inden az ve % 7'sinden çok;

Olamaz.

Ancak, (b) fıkrası gereğince verilecek yevmiyeler, teftiş heyeti reisi veya müdürleriyle, hesap uzmanları kurulu reisi için 3 ncü derece, diğerleri için 4 ncü derecedeki Devlet memurlarının aylık tutarlarına tekabül eden miktarları geçemez.

Memleket dışında yapılacak vazife seyahatlerinde yevmiye

MADDE 34. — Yabancı memleketlerde yapılacak dâimî vazife seyahatleri ile muvakkat vazife seyahat ve ikametlerinde memur veya hizmetliye ödenecek yevmiyenin, iç yevmiyelerin en çok kaç misli üzerinden verilebileceği her yıl bütçe kanunları ile tesbit olunur.

Gidilecek memleket, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarlarıyla izanı sebeplerine göre bu âzami hadleri aşmamak üzere iç yevmiyelere tatbik oluna-

cak emsaller Maliye Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri

MADDE 35. — Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararıyla, 34 ncu maddenin birinci fıkrası gereğince tâyin olunacak âzami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevke memur jandarmalara verilecek yevmiye

MADDE 36. — Mahkûm veya mevkûfların sevkine memur edilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu vilâyet mıntakası haricine çıkan jandarma eratına verilecek yevmiye İçişleri ve Maliye vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

Kurslara iştirak edenlerin yevmiyesi

MADDE 37. — Meslekî bilgilerini arırmak maksadiyle vazife mahallerinden başka mahallerde açılan kurs veya mekteplere gönderilenlere yatacak yer temin edilip edilemediğine göre verilecek yevmiye, muvakkat vazife ile gönderilen emsallerine verilen yevmiyenin 1/2 sini tecavüz etmemek ve 4 liradan aşağı olmamak üzere, Maliye Vekâleti ve ilgili vekâletçe müştereken tesbit olunur.

Bunlardan iâşe edilenlerin iâşe bedelleri yevmiyelerinden mahsup edilir.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye

MADDE 38. — Bir hastalığın münteziren hükümferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, ilgili vekâletin teklifi ve Maliye Vekâletinin mütalâası üzerine İcra Vekilleri Heyeti iki misline kadar artırıncaya salâhiyetlidir.

Belediye hudutları dâhil ve haricindeki seyahatlerde yevmiye

MADDE 39. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde resmî bir vazife ile muvakkaten bir tarafa gönderilenlere yevmiye verilmez. Şehir ve kasaba belediye hudutları haricindeki bir yere aynı sebeple gönderilenlerden buralarda öğle ve akşam yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 ve geceyi de geçirenlere tam yevmiye verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zatî sebepler ve vahîm hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye

MADDE 40. — Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zatî sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, âni ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmıyan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayati için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile - bulunmıyan yerlerde resmî tabip raporiyle - tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk ya-

pabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilât

MADDE 41. — Muvakkat vazife mahallinde kurumlarca temin edilen ikamete mahsus yerlerde veya kara veya deniz nakil vasıtalarında ve ordu evlerinde parasız yatanların bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyelerinin 1/3 ü tenzil olunur.

Bu ikamet dolayısıyla ücret veya kira alındığı takdirde yukarıki fıkraya göre yapılacak tenzilât ile fiilen ödenen kira miktarı arasındaki fark kesilir.

Muvakkat vazifede yevmiyenin müddete göre azalması ve yevmiye verilebilecek âzami müddet

MADDE 42. — Yurt içinde ve dışında muvakkat bir vazife ile başka bir mahalle gönderilenlere bu kanuna göre verilecek yevmiyeler, bu mahalle varış tarihinden itibaren ilk 90 gün için tam ve mütaakıp müddet için de 2/3 nispetinde ödenir.

Yurt içinde muvakkat vazife mahalline varış tarihinden itibaren bir yıllık devre zarfında aynı yerde, aynı iş için aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemez. Muvakkat vazifede yapılacak inkıtalar bu müddeti veya gündelik nispetini tezyide müessir olamaz.

Yevmiyeleri 33 ncü maddenin (b) fıkrasına göre tesbit edilenlerle 50 ncü maddede zikrolunanlar ve etüd ve inşaat maksadiyle arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topoğraf ve bunlarla birlikte çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetliler hakkında bu madde hükmü tatbik olunmaz.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı

MADDE 43. — Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalât saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

Bölüm : III.

Aile masrafı

Aile masrafının miktarı

MADDE 44. — Aile masrafı, aile efradından her biri için memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları nakil vasıtası ücretinin tamamı ile yevmiyesinin yarısından terekkübeder.

Ancak, munhasıran otomobil veya araba kiralanması suretiyle gidilmesi mümkün olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile efradından dördü için ayrıca nakil vasıtası ücreti ödenmez.

45 ncü maddenin son fıkrası hükmü o fıkrada yazılı hallerde aile efradından birisinin yevmiyesi hakkında da uygulanır.

Bölüm : IV.*Yer değiştirme masrafı**Yurt içinde yer değiştirme masrafının unsurları ve miktarı*

MADDE 45. — Yurt içinde yer değiştirme masrafı beher kilometre veya deniz mili için verilecek miktar ile memur veya hizmetlinin harcıraha müstahak ailesi efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek miktarın yekûnundan teşekkül eder. Beher kilometre veya mil başına verilecek miktar her sene bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ancak bir kilometre ve deniz mili başına verilecek para, aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha fazla olan memur ve hizmetlilerin şahısları için 20 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından beheri için 5 kuruştan ve daha az aylık ve ücretli olanların şahısları için 15 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından her biri için keza 5 kuruştan aşağı olamaz.

Şu kadar ki, yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren yolculuğun bulunulan kaza hududu haricine vâkı olması şartıyla, kilometre ve deniz mili hesabıyla verilecek paranın balığı, harcıraha müstehak aile efradı bulunan memur ve hizmetliler için 45 liradan ve bulunmayanlar için de 30 liradan dún olamaz.

Yer değiştirme masrafının aile efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek kısmı, harcıraha müstehak aile efradı bulunmayan memur ve hizmetliler için bunların bu kanuna göre müstehak buldukları yevmiyenin iki katı ve bulunanlar için de dört katından ibarettir. Ancak yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren seyahat aynı kaza hudutları içinde vâkı olursa bu miktar seyyanen ve yevmiyenin iki katı olarak verilir.

11, 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile efradının memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu başka mahalden avdetleri dolayısıyla harcırah verilmesi derpiş edilmiş olan hallerde, aile efradına verilecek yer değiştirme masrafı bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya deniz mili

MADDE 46. — Yurt içinde yer değiştirme masrafının hesabında nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, iki mahal arasında gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu esas tutularak bulunur.

16 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde yazılı hallerde nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, askerî şahısların vazife ve aileleri, efradının ikamet yerlerinden yeni vazife veya ikamet yerine kadar olan en kısa kara ve deniz yolu mesafelerinin mecmuunun yarısıdır. 25 nci maddede yazılı halde de bu esas uygulanır.

Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı

MADDE 47. — Bu kanunun yer değiştirme masrafı verilmesini tecviz ettiği hallerde yabancı memleketlere veya bu memleketlerden yurda yapılacak seyahatlerde, bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı miktardaki eşya için ihtiyar olunacak hakiki nakliye masrafları, yer değiştirme masrafı olarak ilgiliye ödenir

KISIM : IV

Çeşitli hükümler

Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife ifa eden memur ve hizmetlilerin yevmiye ve yol masrafı

MADDE 48. — Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, tebliğ memuru, müvezzi, muakkip, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere birinci maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı kurumlar tarafından işletilen nakil vasıtalarında seyahat için bu kurumlara fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi muntaka ve vasıtalar için ve hangi şartlarla verileceği Ulaştırma, İçişleri ve Maliye vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

Belediye hudutları haricinde seyyar olarak vazife görenlerin harcirahı; hayvan satınalma avansı

MADDE 49. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde seyyar olarak vazife gören müvezzi, muakkip, mübaşir, sağlık memuru, sağlık koruyucusu, köy grup ebesi, mücadele memuru, muhafaza memuru, takip memuru, koruma memuru, tahsil memuru, tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve tarım memuru gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez.

Bu gibilere asıl istihkaklarına ilâveten aylık veya ücret tutarlarının hizmetlilerde ücrette en yakın aylık tutarının % 30 undan fazla olmamak üzere alâkalı vekâlet ile Maliye Vekâleti arasında tesbit edilecek bir tazminat verilir.

Dairesinin teklifi üzerine mahallî en büyük mülkiye âmirleri bu kabîl memur ve hizmetlileri hayvan (at veya katır) beslemeye veya bisiklet almaya mecbur tutabilir. Bu takdirde bunlara, bir senelik tazminat miktarını geçmemek üzere, hayvan veya bisiklet satınalmaya yetecek kadar avans verilebilir. Bu avans, tediye takibeden aydan itibaren alâkahının bu maddeye göre tahakkuk edecek tazminatının her ay yarısı kesilmek suretiyle tahsil olunur.

Fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilek tazminat

MADDE 50. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilerden (4 n-cü maddenin son fıkrası şümulüne girenler dâhil) 1, 2, 3 ve 5 numaralı bentlerde yazılı olanlara her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için ve 4 numaralı bendinde yazılı olanlara da Ankara dışında görevle geçirdikleri günler için derece ve vazifelerinin mahiyetine göre her yıl Bütçe Kanununa bağlı bir cetvel ile tesbit edilecek miktarlarda yevmiveler tazminat olarak verilir.

1. Harita almak veya harita almaya mütaallik işleri görmek üzere araziye çıkan Harita ve Orman Umum müdürlükleri fen memurlarına;

2. Amenajman, teşcir ve orman sınırlama işlerinde fiilen çalışan orman fen memurları ile teknik memurlara ve diğer memur ve hizmetlilere;

3. Toprak üzerinde ve köylerde kadastro ve tapu tahriri işlerinde ve Tapulama Kanununun tatbikında bilfiil çalışan memur ve hizmetlilerle gezici hâkimlere;

4. Toprak komisyonları reis, âza ve memurlariyle tâyinleri merkezden yapılan

hizmetlilerine ve bu komisyonların buldukları yerlerde gezici olarak vazifelendirilen hâkim, zabıt kâtibi ve mübaşirlere; (6092 sayılı Kanunun birinci maddesinin son fıkrası gereğince teşkil olunan komisyonların memur olan âzaları dâhil);

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, prospektörler ve bunlarla beraber çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetlilere:

(Orman sınırlama komisyonlarıyla kadastro ve tapu tahriri komisyonlarının memur olmıyan âzalarına ve bilir kişilere bu kanunun 8 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü dâhilinde yevmiye verilir.)

Misafir ve ziyaretçilere terfik edilenlerin masrafları

MADDE 51. — Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak Türkiye'ye gelecek yabancılara terfik edilen memurlara, memuriyet ve asli sıfatları ne olursa olsun, refakatin şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için ihtiyar ettikleri masraflar ödenecek başkaca harcırah verilmez. Ancak misafir ve ziyaretçilere iltihak etmek veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenlerle bunlardan ayrılarak eski vazifeleri mevkiine dönenlere bu gidiş ve dönüşleri için bu kanuna göre müstahak oldukları yol masrafı ve yevmiye verilir.

Harcırahlarını Harçlar Kanununa göre alanlar

MADDE 52. — 5887 sayılı Harçlar Kanununun 33, 47, 76, 83 ve 125 nci maddelerinde yazılı hallerde alâkadâr hâkim, adalet memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına bu kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

MADDE 53. — Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekâletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre nizamnamelerle tesbit olunur.

Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol

MADDE 54. — Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 nci madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları

MADDE 55. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teçhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan

yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti

MADDE 56. — a) Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle açıkta kalan ve Vekâlet emrine alınan memurlara ve cezaen olmak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektirilmek suretiyle Vekâlet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraet edenler veyahut haklarındaki takibat aflat ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle (4 ncü maddenin son fıkrası şümulüne giren hizmetliler de dâhil olmak üzere) emekliye veya açığa çıktıktan sonra ayrılış tarihini takibeden 6 ay içinde vefat edenlerin aileleri efradına ölüm hâdisesinin vukuu;

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mâni bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zâil olduğu tarihten itibaren başlar.

Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi

MADDE 57. — Harcırah hizmetin taallûk ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza dâvalarında mezkûr maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkân bulunmayan hallerde, bunlar, bilâhara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekâleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askerî Muhakeme Usul Kanununun 281 nci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dâva ve ihtilâfın tetkiki sırasında, gerek alâkahılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilâhara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alâkahılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

MADDE 58. — 15 . II . 1937 tarihli ve 3135 sayılı Kanun mucibince verilecek harcırah miktarı, her sene bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ancak, bu miktar senelik ödenek yekûnunun % 40 ından aşağı ve % 50 sinden fazla olamaz.

Harcırahın sureti tediyeye ve mahsubu

MADDE 59. — Harcırah memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tâyin ve tesbitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını katî olarak veya avans suretiyle alanlardan zatî sebepler yüzünden daimî veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kâğıtları esas tutulur.

Bu beyan kâğıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malûmat gösterilir.

Daimî memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müsbiteleri ile birlikte dairesi âmirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nez-dine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire âmirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük mal memuruna ve merkezde de alâkadar malî mercie vermekle mükelleftirler.

Vâkı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müsbite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkânsızlığın sebepleri ile vâkı masrafın hesabı alâkadar tarafından mensup olduğu daire âmirine yazılı olarak bildirilir. İmkânsızlık sebepleri dairesince vârit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dâhil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmiyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrada yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilâfı hakikat beyanname verenler

MADDE 60. — Bu kanuna göre tahakkuk edecek istihkakın miktarını artıracak şekilde - maddi hatalar hariç - hilâfı hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzıbat, memurin, müdürler komisyonları gibi salâhiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümulüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediye-lerce Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tâbi diğer kurumlara da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzıbatî kararlar cezai takibata mâni olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku âmme dâvası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

MADDE 61.— Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için haczedilemez.

MADDE 62. — Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır :

Kanun veya Kararnamenin Tarihi	Numarası	U n v a n ı
3 . 4 . 1333	250	Memurini Hariciyeye Verilecek Harcırahların Sureti Tesviyesi hakkında Kanun
15 . 5 . 1335	155	Mülkiye Harcırah Kararnamesi
10 . 11 . 1335	277	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin Mevaddı Mavakkate Faslının Tadili hakkında Kararname
27 . 10 . 1336	44	İşgal Dolayısıyla Terki Mevkie Mecbur Olan Memurin Ve Ailelerine Harcırah İtası hakkında Kanun
16 . 10 . 1338	273	Hasbellüzum Celp Veya Bir Mahalle İzam Kılınacak İmalâtı Harbiye Sivil Ustalarıyla Levazımatı Umumiye Fabrika Ve Müessesatı Sanatkârlarına Harcırah İtasına dair Kanun
22 . 4 . 1341	646	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
21 . 11 . 1341	668	Vazife Memureleri Haricinde Emrazı Sâriyei Hayvaniye Mücadelesine Memur Edilecek Memurini Fenniye Ve Saireye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
17 . 2 . 1926	745	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 27 nei Maddesinin 2 nei Fıkrasını Muaddil Kanun
10 . 3 . 1926	778	10 Teşrinisani 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin Birinci Maddesine Müzeyyel Kanun
28 . 4 . 1926	829	Tekaüt Edilenlerle İnfisal Edenlerin Harcırahlarının Müddeti Tesviyesi hakkında Kanun
5 . 6 . 1926	902	Memurini Hariciye Harcırahları Hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli Kanuna Müzeyyel Kanun
28 . 3 . 1927	999	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair Kanun
18 . 6 . 1927	1092	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
29 . 12 . 1927	1185	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel 18 . VI . 1927 tarihli ve 1092 numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun
8 . 6 . 1929	1508	Amenajınan ve Teşcir İşlerinde Müstahdem Memurini Fenniye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
19 . 7 . 1931	1846	15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi ve Müzeyyelâtının Tadili hakkında Kanun
15 . 12 . 1934	2616	Harcırah Kararnamesinin 13 neü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine dair Kanun
13 . 6 . 1938	3441	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkında Kanun
13 . 6 . 1938	3442	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine ek Kanun

Kanun veya Kararnamenin
Tarihi Numarası

U n v a n ı

13 . 6 . 1938	3443	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair olan 28 Mart 1927 tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
17 . 1 . 1940	3770	Genelkurmay Başkanının Seyahat ve İkamet Yevmiyesi hakkında Kanun
11 . 8 . 1941	4101	Harcırah Kararnamesine ek Kanun
16 . 3 . 1942	4192	Alelûmum Seyyar Küçük Sihat Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesine dair Kanun
3 . 8 . 1942	4278	Askerî Kara, Deniz ve Hava Ataşeleri Maiyetlerine Birer Er Verilmesi hakkında Kanun
3 . 8 . 1942	4279	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkındaki 3441 sayılı Kanuna ek Kanun
10 . 8 . 1942	4287	Maliye Atlı Tahsildarlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
12 . 8 . 1942	4291	Hayvan Sağlık Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
16 . 12 . 1942	4327	Memur ve Müstahdemlere Verilecek Fevkalâde Zam hakkındaki 4178 sayılı Kanuna ek Kanun
23 . 12 . 1942	4333	P. T. T. Umum Müdürlüğü Süvari Müvezzilerine Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
18 . 6 . 1943	4440	Harcırah Kararnamesi ve müzeyyclâtının Tadili hakkındaki 1846 sayılı Kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun
29 . 5 . 1946	4909	Subay Ve Askerî Memurlarla Gedikli Erbaşlardan Ve Askerî Kadrolardaki Çeşitli Hizmetlilerden Kurslara Gönderilenlerin Gündelikleri hakkında Kanun
22 . 12 . 1947	5143	3135 ve 4440 sayılı kanunlara Ek Kanun
20 . 2 . 1948	5190	Tekel Genel Müdürlüğü Atlı Takip Memurlariyle Atlı Koruma Ve Tahsil Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun

MADDE 63. — Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcırah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır :

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
15 . 3 . 1929		İdarei Umumiyei Vilâyat Kanunu	İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla değişik 116 nci maddesi
22 . 4 . 1941	657	Harita Müdiriyeti Umumiyesi Kanunu	7 nci maddesi
26 . 5 . 1926	858	Çekirge Kanunu	7 nci maddesi
7 . 6 . 1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zâbitan ve Memurini hakkında Kanun	4 nci maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
16. 6 .1927	1076	İhtiyat Zâbitleri ve İhtiyat Askerî Memurları Kanunu	19 neu maddesi
20. 6 .1927	1108	Maaş Kanunu	8 nei maddesinin (B) fıkrası
19. 5 .1930	1613	Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 neü maddesinin son fıkrası
19. 7 .1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 neü maddesi
4. 6 .1932	2000	1932 Senesinden İtibaren Tıp Fakültesinden Neşet Edecek Tabiplerin Mecburi Hizmetlerinin Lâğvı ve Leyli Tıp Talebe Yurduna Alınan Tıp Talebesinin Tâbi Olacakları Mecburi Hizmetler hakkında Kanun	2 nei maddesinin 2 ve 3 neü fıkraları
15. 12 .1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu	5055 sayılı Kanunla değiştirilen 43 neü maddesi
15. 11 .1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. Memur ve Müstahdemlerinin Ücretlerine dair Kanun	9 neu maddesi
20. 1 .1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 neü maddesinin son fıkrası
29. 5 .1936	2996	Maliye Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı Kanunla değiştirilen 21 nei maddesi
8. 2 .1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı Kanunla değişik 12 nei maddesi
11. 6 .1937	3238	Köy Eğitmenleri Kanunu	4 neü maddesi
7. 6 .1939	3634	Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 nei maddesi
30. 6 .1939	3656	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanun	20 nei maddesi
3. 7 .1939	3659	Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı Kanunun 4 neü maddesiyle değiştirilen 13 neü maddesinin B ve J fıkrası
26. 6 .1940	3888	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3656 sayılı Kanuna ek Kanun	5 nei maddesi
18. 12 .1940	3944	Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilâtı hakkında Kanun	8 nei maddesi
30. 5 .1941	4047	Beden Terbiyesi Kanununa ek Kanun	3 neü maddesi
19. 6 .1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanunu	43 neü maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
18 . 6 . 1943	4440	Harcırah Kararnamesi ve Müzey-yelâtinin Tadili hakkındaki 1846 sayılı Kanuna bağılı cetvel ile 3135 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nei maddesi
9 . 7 . 1943	4459	Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı Yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanununun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesine dair Kanun	1 nei maddesinin 3 neü bendi
19 . 7 . 1943	4481	Ziraat Vekâleti Teşkilâtının Nakil ve Teknik İşletme Vasıtalarıyla Teçhizine dair Kanun	2 ve 3 neü maddeleri
6 . 9 . 1943	4487	Seferberlikte ve Fevkalâde Hallerde Askerî Şahısların Ailelerini İcabında Yanlarında Bulundurmalarının Men'i hakkında Kanun	2 ve 3 neü maddeleri
21 . 6 . 1944	4598	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bâzı Maddeler Eklenmesi hakkında Kanun	9 neu maddesi
28 . 3 . 1945	4709	Hesap Uzmanları Kurulu Kurulmasına ve Maliye Vekâleti Merkez ve İller Kadrosunda Bâzı Değişiklikler Yapılması hakkında Kanun	7 nei maddesi
6 . 7 . 1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 neu maddesi
28 . 12 . 1946	4988	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunla buna ek 4644 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	2 nei maddesinin 3 neü bendiyle 6 nei maddesinin son fıkrası
31 . 5 . 1948	5213	Devlet Havayolları Gn. Md. lüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun	2 nei maddesi
26 . 12 . 1949	5479	Köy Enstitüsü Mezunu Öğretmenlerle Köy Sağlık Memurlarının Geçimlerini Düzenlemek Üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nei maddesinin son fıkrası

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
1. 3 . 1950	5572	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Bölümlerinde Değişiklik Yapılması ve Kadastro Mahkemeleriyle Gezici Mahkemelerin Kaldırılması hakkında Kanun	3 ncu maddesinin 3 ncu fıkrası
16. 3 . 1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
6. 12 . 1950	5686	Birleşmiş Milletler Emrine Verilmek Üzere Askerî Birlikler Halinde Yabancı Ülkelere Gönderilecek Ordu Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Sair Masrafları hakkında Kanun	1, 2 ve 3 ncu maddeleri
2. 7 . 1951	5802	Astsubay Kanunu	9 ncu maddesi
1. 7 . 1953	6091	Tapulama Kanununun Bâzı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına dair Kanun	3 ncu maddesi

Ek kanunlar

MADDE 64. — Harcırah mevzuu ile alâkalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.

Devlet Demiryolları ve Devlet Havayollarının eski hükümlerinin meriyeti

MUVAKKAT MADDE 1. — 53 ncu maddede zikredilen nizamnameler meriyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur

Eski hükümlere göre harcırah almış olup da henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar

MUVAKKAT MADDE 2. — a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup da bu kanunun meriyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun meriyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkûr tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin bu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekûnundan Harcırah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikâk ve muvasalât yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

MADDE 65. — Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 66. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 Şubat 1954

[2] SAYILI CETVEL

Daimî bir memuriyetle yabancı memleketlere veya mezkûr memleketlerde bir yerden diğer bir yere veya merkeze tâyin ve tahvil olunana memurların seyriseri, seyriâdi ve diğer vasıtalarla nakledebilecekleri âzami eşya miktarı

Seyahat eden memurun aylık veya ücret tutarı

	Memurların seyriseri ile nakledebilecekleri eşya miktarı (*) kilo	Memurların seyriâdi veya diğer vasıtalarla nakledebilecekleri eşya miktarı (**)
475 - 1 000	120	200
475 ten aşağı	75	150

(*) Uçakla seyahatte memurlar yalnız bilet bədeline dâhil bagaj hakkından istifade ederler. Bu halde seyriseri ve seyriâdi ile yukarıki miktarlarda eşya nakletmek hakkı baki kalır.

(**) Aile efradından her biri için bu sütunda gösterilen miktarın yarısı ilâve olunur.

(***) Seyriseri ve seyriâdi birlikte yapılırsa yukarıki miktarlar için ayrı ayrı, bütün eşya S. âdi ile naklolunursa iki sütunun miktarı yekânı için masraf ödenir.

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 12 . II . 1954 ve 1/698
 Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 13 . II . 1954 ve 4/59
 Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt Sayfa : 26 81
 cilt ve sayfa numaraları : 28 105,143;167,181

[İnikat : 40 — 112 sıra numaralı matbuat 40 ncı İnikat zaptına bağlıdır.]